

Колесо часу. Том 3. Колесо часу.

Кн. 3. Відроджений Дракон

Роберт Джордан

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

Переклад — О. Пархомиць

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Джордан Роберт

Колесо Часу.

Відроджений Дракон

Джеймсу Оліверу Рігні Старшому (1920–1988 рр.)

Ти вчив мене завжди слідувати за мрією, а захопивши її, жити нею

І багато шляхів його буде, і хто знатиме його ім'я, бо ж народиться серед нас безліч разів, у різних подобах, бо він був і буде — нескінченно. Його прихід — як гострий леміш плуга, що перетворює наші життя в борозни, вириваючи з місць нашої тиші. Руйнівник пут, коваль ланцюгів. Будівник майбуттв; нищитель долі.

З «Коментарів до Пророцтв про Дракона» Джуріт Дорін, Правої Руки Королеви Алморенців, 742 ПС, Третя Епоха

ПРОЛОГ. Фортеця світла

Пейдрон Найол блукав старечим поглядом по власному передпокою, однак його темні очі, затуманені думками, нічого не бачили. На потемнілих дерев'яних панелях, накладених на кам'яні стіни, масивні навіть тут, у серці Фортеці Світла, висіли пошарпані вицвілі гобелени, що колись були бойовими знаменами ворогів його молодості. Немов невидиме, в кімнаті стояло єдине крісло — грубе, з високою спинкою, подібне на трон. Доповнювали інтер'єр також кілька розкиданих столів. Не помічав він і чоловіка у білому плащі, що стояв навколішки на широких дошках підлоги із зображенням великого сонячного диска і заледве стримував свій запал. Хоча мало хто міг би так просто не звернути на нього увагу.

Перед тим, як відвести до Найола, Джарету Баяру дали час умитися. Щоправда, його шолом та кіраса залишилися забрудненими з дороги та понівеченими у битвах. Темні глибокі очі гарячково зблискували, а на обличчі немовби паленів кожен м'яз. У чоловіка не було меча — в присутності Найола всі мали бути

беззбройними — але здавалося, що він от-от вдасться до насильства, готовий зірватися, мов той собака з ланцюга.

З обох боків кімнати у довгих камінах палахкотіли вогні, долаючи нічний зимовий мороз. Це була звичайна вояцька кімната, де все було хоч і доладним, але буденним — окрім сонячного диска. Пишне умеблювання з'явилося в передпокої лорда капітана-командора Дітей Світла з появою Найола, якого удостоїли цим званням; сонцесяйна золота оздоба була затерта поколіннями прохачів. Потім меблі замінили, однак тепер прикраса знову затерлася. Золота тут вистачило б на те, щоби придбати будь-який маєток в Амадиції, а на додачу ще й високий титул. Десять років Найол крокував повз це золото й ніколи про нього не замислювався, — як і про сонячний диск, вишитий на грудях його білої туніки. Золото не багато важило для Пейдрона Найола.

Зрештою він підвів свій погляд на стіл, що стояв поруч, захарашений мапами та розкиданими листами й донесеннями. Серед цього безладу лежали й три ледь згорнені малюнки. Він неохоче взяв один. Байдуже який — усі малюнки зображували одне й те саме, тільки у різних манерах.

Шкіра в Найола, тонка, як відшліфований пергамент, з віком все тугіше напиналася на тіло, яке, здавалося, було лише кістками й жилами; а втім, воно не здавалося крихким. Ніхто не отримував Найолового титулу раніше, ніж сивина торкнеться волосся, і всі були твердішими за камінь, з якого побудовано Купол істини. Побачивши жилавий вигляд своєї руки, що тримала малюнок, він враз усвідомив, що потрібно поспішати. Час добігав кінця. Його час добігав кінця. Однак цього мусить вистачити. Він повинен зробити все, щоби вистачило.

Найол змусив себе розгорнути грубий пергамент хоча б до половини, щоби побачити обличчя, яке його цікавило. Хоча крейда вже трохи стерлася через торсання у саквах, втім, обличчя досі

можна було розгледіти. Сіроокий юнак з рудуватим волоссям. Схоже, що він був високим, — проте точно сказати важко. Окрім волосся та очей, нічим особливим хлопець не вирізнявся.

— То цей... хлопчисько проголосив себе Відродженим Драконом? — пробурмотів Найол.

Дракон. Від цього імені йому повіяло морозом зими та часу. Це ім'я було народжене Льюсом Теріном Теламоном, коли він прирік кожного, хто вмів направляти Єдину Силу, тоді й тепер, і серед них себе, на божевілья та смерть. Минуло вже більше трьох тисяч років відтоді, відколи чванливість Айз Седай та Війна Тіні призвели до завершення Епохи Легенд. Три тисячі років, — а втім, пророцтва та легенди зміцнили людську пам'ять, якщо не в деталях, то в тім, що стосувалося сутності подій. Льюс Терін Родичевбивця. Чоловік, який розпочав Світотрощу. Тоді безумці, котрі могли дотягнутися до Сили, якій підкорявся весь світ, зрівняли гори та затопили морями стародавні землі; тоді суходіл змінився до невпізнання, а всі, хто вижив, утікали, мов звірі від лісової пожежі. Це тривало доти, доки останній представник чоловіцтва Айз Седай не ліг у землю, а пошматована людська раса не взялася знову підіймати все з руїн — там, де ці руїни вціліли. Поголос про Дракона передавався від матерів дітям і міцно закарбувався в їхній пам'яті. У пророцтві сказано: Дракон народиться знову.

Баяр сприйняв запитання Найола насправжки, хоча воно було риторичним.

— Так, мілорде капітане-командоре. І це ще більша нісенітниця, аніж усе те, що я чув про інших Лжедраконів. Тисячі вже визнали його. У Тарабоні й Арад Домані зараз точаться міжусобиці, — а крім того, вони ще й воюють між собою. Бої тривають по всій Елмотській рівнині і на мисі Томан. Тарабонці проти доманців, а ті проти Друзів Морока, що прикликають Дракона. Точніше — бої триватимуть доти, допоки зима їх усіх не остудить. Ніколи на моїй

пам'яті війна не ширилася так стрімко, лорде капітане-командоре. Немовби вогонь, що займає стодолу із сіном, коли туди потрапляє іскра. Сніг їх трохи притлумив, але з початком весни полум'я ворожнечі спалахне ще палкіше.

Найол помахом пальця зупинив Баяра. Він уже двічі дозволив йому розповісти про те, що трапилось, і голос воїна бринів люттю та ненавистю. Багато що Найолу було відомо з інших джерел, і навіть трохи більше, ніж розказав йому Баяр, однак чим довше він слухав його, тим сильніше дратувався.

— Джеофрам Борнголд і тисяча Дітей мертві. І це справа рук Айз Седай. Ти впевнений, чадо Баяре?

— Так, мілорде капітане-командоре. Після сутички, дорогою до Фалме, я зустрів двох тарвалонських відьом. Ця зустріч обійшлася нам у понад п'ятдесят смертей, перш ніж ми стрілами зробили з них решето.

— У тебе нема жодних сумнівів, що це були саме Айз Седай?

— Земля задрижала у нас під ногами, — Баяр говорив твердо й упевнено. Через брак уяви він не вдавався до вигадливих описів; смерть, коли б вона його не наздогнала, була частиною вояцького життя. — Серед ясного неба блискавиці вдарили по наших рядах. Що ж іще це могло бути, мілорде капітане-командоре?

Найол насуплено кивнув. Після Світотрощі зникли всі Айз Седай чоловічої статі, однак їхня жіноча частина досі могла дати прочухана. Вони торочать свої Три Клятви: не казати ні слова, що не було би правдивим; не виготовляти зброю, за допомогою якої люди вбивають одне одного; застосовувати Єдину Силу як зброю лише проти Друзів Морока чи породжень Тіні. Проте зараз вони показали брехливість своїх обіцянок. Найол завжди знав: ніхто не прагнув би володіти такою силою, якщо тільки не кидав виклик Творцю, — а значить, ставав на бік Морока.

— І тобі нічого не відомо про те, хто взяв Фалме і перебив половину моїх легіонів?

— Лорд капітан Борнголд сказав, що вони називають себе шончанцями, мілорде капітане-командоре, — незворушно мовив Баяр. — Він каже, що то були Друзі Морока. Загін Борнголда розбив би їх, навіть якби вони вбили капітана. — Його тон став емоційнішим. — Багато людей втекли з міста. Усі, з ким я розмовляв, підтверджують, що чужинці розбиті й переможені. Лорд капітан Борнголд поборов їх.

Найол тихо зітхнув. Уже втретє Баяр розповідав про військо, що взялось бозна-звідки, прагнучи підкорити Фалме, тими ж словами, що і в перші два рази. Хороший воїн, подумав Найол, так завжди говорив Джеофрам Борнголд. Однак думати самотійно не вміє.

— Лорде капітане-командоре, — раптом озвався Баяр, — лорд капітан Борнголд рішуче наказав мені стояти осторонь битви. Я повинен був спостерігати — і відзвітувати вам. І розповісти його сину, лорду Дейну, як помер його батько.

— Так, так, — нетерпляче мовив Найол. Якусь мить він вивчав запале обличчя Баяра, а потім додав:

— Ніхто не піддає сумніву твою чесність та мужність. Саме так і вчинив би Джеофрам Борнголд, передбачаючи, що в битві може загинути все його військо. — Не настільки ти кмітливий, щоб таке нафантазувати.

Від Баяра більше не було користі.

— Ти правильно вчинив, чадо Баяре. Можеш повідомити про смерть Джеофрама Борнголда його сину. Згідно з останніми звістками, Дейн Борнголд з Еймоном Валдою зараз неподалік Тар Валона. Рушай до них.

— Моя пошана, лорде капітане-командоре. Дякую, — Баяр підвівся з колін і низько вклонився. Коли ж він випростався, його обличчям промайнула тінь вагання. — Мілорде капітане-командоре,

нас зрадили. — Ненависть загостила його голос.

— Один зі згаданих тобою Друзів Морока, чадо Баяре? — Він не зміг приховати різкість у власному голосі. Багаторічні плани лежать руїнами серед трупів тисяч Дітей, а Баяр все торочить про якогось чоловіка. — Цей Перрин, молодик-коваль із Межиріччя, якого ти бачив лише два рази?

— Так, мілорде капітане-командоре. Не знаю яким чином, але це він винен. Я знаю це достоту.

— Я подумаю, як вчинити з ним, чадо Баяре.

Воїн розтулив рота, аби щось додати, проте Найол підніс худу руку, випереджаючи його.

— Залиш мене.

Чоловіку з вимученим обличчям не залишалося нічого іншого, окрім як вклонитись і вийти.

Щойно двері за ним зачинилися, Найол опустився в крісло з високою спинкою. Чому Баяр так зненавидів цього Перрина? Друзів Морока розвелось так багато, що марно було витратити на когось із них свої сили. Надто багато цих посіпак Темряви і на високих щаблях, і серед прислужників, вони ховають свої наміри за солодкими словами й усміхненими лицами. А втім, додати ще одне ім'я до списку не завадить.

Він совався у твердому кріслі, намагаючись зручніше вмотити свої кістки. Вже не вперше в нього майнула думка, що, можливо, подушка була б і не такою вже й розкішною. І знову він прогнав ці думки. Світ поринув у хаос, тож зараз не час поступатися старості.

Усі знаки, що провіщали біду, завихорилися в його голові. Війна охопила Тарабон та Арад Доман, міжусобиці точилися в Кайрені, а споконвічних ворогів, Тір та Ілліан, знову почало лихоманити. Війни самі по собі не були знаками — люди завжди воювали, — однак зазвичай вони спалахували послідовно. А тут, окрім цього Лжедракона десь в Елмотській рівнині, ще один терзав Салдею, а

інший допікав Тіру. Усі троє водночас. Це мусять бути Лжедракони. Мусять!

До того ж була ще дюжина неважливих чуток; деякі з них, мабуть, лише безпідставні плітки, але разом з усім іншим... Далеко на заході, в М'юранді й Кандорі, бачили аїльців. Лише двох-трьох в одному місці, але бодай і тисячу — після Світотрощі аїльці залишали свою Пустелю один-єдиний раз. Тільки під час Аїльської війни вони виходили зі своєї дикої глухомані. Кажуть, Ата'ан Міер, Морський народ, забув про торгівлю заради пошуку нових знаків і знамень — яких саме, невідомо — і мандрує кораблями, заповненими лише наполовину, а то й зовсім порожніми. Вперше за майже чотири сотні років Ілліан проголосив Велике полювання на Ріг і відправив мисливців на пошуки легендарного Рогу Валіра, який, якщо вірити пророцтву, підійме усіх мертвих героїв з могил для бою в Тармон Гай'дон, Останній битві проти Тіні. Ходили чутки, що оґіри, одвічні самітники, аж такі, що багато хто взагалі не вірив у їхнє існування, почали скликати ради між своїми віддаленими стеддінґами.

Проте головною новиною для Найола стало те, що Айз Седай зненацька почали діяти відкрито. Кажуть, вони відіслали кількох своїх сестер до Салдеї, щоби протистояти Лжедракону Мазриму Таїму. Таїм, хоча це і було рідкістю для чоловіків, умів направляти Єдину Силу. Люди боялися його й зневажали водночас, — і мало хто вірив, що такого чоловіка можна здолати без допомоги Айз Седай. Краще погодитися з їхньою допомогою, аніж зіткнутися із жахіттями божевілья, яке неодмінно заволоділо б Таїмом. Одначе Тар Валон відправив інших Айз Седай на підтримку Лжедракона у Фалме. Із цих подій важко було щось виснувати.

Картини, що виникали в його уяві, проймаючи до живця. Хаос множився; те, що здавалося немислимим, повторювалося і відбувалося знову. Увесь світ неначе вирував і клекотів, — от-от

закипить кипенем. Очевидним було одне: наближається Остання битва.

Усі його плани зруйновані, — ті, що увіковічили б його ім'я серед Дітей Світла на сотні поколінь. Втім, ця колотнеча породжувала нову можливість, і він уже мав нові плани та нові цілі. Якби ж тільки він міг зберегти силу та волю, щоби втілити їх! Світло, дай мені протриматися ще трохи.

Шанобливий стук у двері вивів його із тяжкої задуми.

З'явився слуга в каптані й бриджах білого й золотого кольорів і, вклонившись та втупивши очі в підлогу, представив Джайкіма Керридина, помазаника Світла, інквізитора Руки Світла, що прибув за наказом лорда капітана-командора. Не чекаючи відповіді Найола, Керридин увійшов. Найол жестом наказав слугі вийти.

Не встиг слуга зачинити двері, як Керридин, майнувши білосніжним плащем, став на одне коліно. На грудях плаща за сонячним диском проглядала багряна пастирська гірлига Руки Світла, або, як їх часто називають, але завжди позаочі — Випитувача.

— Ви наказували прибути, мілорде капітане-командоре, — сказав чоловік твердим голосом, — тож я повернувся з Тарабону.

Найол оглянув його. Керридин був високим чоловіком середнього віку, із трохи посивілим волоссям, але досі вправним і сильним воїном. Його темні глибокі очі дивилися тямуще, як завжди. І він жодного разу не кліпнув під мовчазним поглядом командора. Мало хто мав таку чисту совість та стійкі нерви. Керридин стояв на колінах і очікував так спокійно, наче його щодня без пояснення причин стислим наказом змушували покинути командування і негайно повернутися в Амадор. Значить, правду кажуть, що Джайкім Керридин твердіший за камінь.

— Піднімись, чадо Керридине, — мовив Найол і, коли той встав, додав: — У мене невітніші новини з Фалме.

Керридин підвівся й розправив банки свого плаща. Тоді шанобливим голосом заговорив так, ніби перед ним стояла людина, рівна йому за становищем, а не чоловік, якому він заприсягся служити до смерті.

— Мій лорд капітан-командор має на увазі новини, що їх приніс чадю Джарет Баяр про останні хвилини лорда капітана Борнголда.

У Найола почало сіпатися ліве око — ознака того, що його охопила злість. Він гадав, що лише три людини знали про прибуття Баяра в Амадор, — і що ніхто, крім нього, не знав, звідки він прибув.

— Не будь розумником, Керридине. Твоє прагнення знати все на світі одного дня призведе до зустрічі із твоїми ж Випитувачами.

Керридин залишився незворушним, лише трохи стиснув губи, зачувши ім'я Випитувачів.

— Мілорде капітане-командоре, Рука для служіння Світлу шукає правду повсюдно.

Служіння Світлу. Але не Дітям Світла. Всі Діти служать Світлу, але Пейдрон Найол часто замислювався, а чи справді Випитувачі вважають себе частиною ордену.

— І яку ж правду ти повідаєш мені про події у Фалме?

— Там Друзі Морока, мілорде капітане-командоре.

— Друзі Морока?

Найол безрадісно посміхнувся.

— Кілька тижнів тому я отримав від тебе донесення, де ти писав, що Джеофрам Борнголд перейшов на бік Морока, — адже він у супереч твоєму наказу повів військо до мису Томан. — Він стишив голос до грізного шепоту. — А зараз ти хочеш, щоб я повірив, що Друг Морока Борнголд дозволив тисячам Дітей померти в боротьбі з іншими Друзями Морока?

— Був він Другом Морока чи ні, ми вже не дізнаємося, — сказав Керридин м'яко, — адже запитати це в нього ми не встигли. Вчинки

Тіні незбагненні й часто видаються безглуздими для тих, хто ходить у Світлі. Але в мене немає жодного сумніву, що Фалме захопили Друзі Морока. Разом із Айз Седай і підтримкою Лжедракона. Я знаю точно: Борнголда та його військо згубила Єдина Сила, мілорде капітане-командоре. Так само вона зруйнувала армії, які Тарабон і Арад Доман відправили проти Друзів Морока у Фалме.

— А що це за балачки, нібито ті, хто взяв Фалме, прийшли з-за Аритського океану?

Керридин похитав головою.

— Мілорде капітане-командоре, люди забагато пліткують. Дехто говорить, що це армії Артура Яструбине Крило, які були відіслані за океан тисячу років тому, а тепер повернулися, щоб обстояти своє право на землю. Що ж, дехто навіть стверджує, що бачив самого Яструбине Крило у Фалме. І чи не половину героїв з легенд. Захід клеочє від Тарабону до Салдеї; щодня сотні нових чуток вивергаються на поверхню, і кожна нова безглуздіша від попередньої. Ці так звані шончанці були ніким іншим, як зграєю Друзів Морока, що згуртувалися із Лжедраконом, — тільки цього разу їх підтримали ще й Айз Седай.

— Чим ти можеш підтвердити свої слова? — із сумнівом спитав Найол. — Ви взяли полонених?

— Ні, мілорде капітане-командоре. Не сумніваюся, чадю Баяр вам доповів, що Борнголд все ж зумів завдати ворогам такого удару, що вони дременули навтьоки. І, звісно, жоден з допитаних не зізнався у підтримці Лжедракона. Стосовно доказів... Вони складаються з двох частин. Якщо мій лорд капітан-командор дозволить...

Найол нетерпляче відмахнувся.

— По-перше, це неможливо. Лише кілька кораблів намагалися перетнути Аритський океан, і більшість вже ніколи не повернеться. Ті, що вижили, повернулись назад, перш ніж у них закінчився

провіант. Навіть Морський народ не їздив туди, — а вони торгують усюди, куди тільки можна дістатися, навіть за Аїльською пустелею. Мілорде капітане-командоре, якщо землі по той бік океану й існують, вони розташовані так далеко, що до них не доплисти, — океанська широчінь безмірна. Переправити армію через неї так само неможливо, як перелетіти її.

— Можливо, — сказав Найол, замислившись. — Слушна річ. А що друге?

— Мілорде капітане-командоре, багато хто з допитаних запевняв, що на боці Друзів Морока билися монстри, — і вони товмачили це навіть під час найсуворішої частини допиту. Ким вони можуть бути, якщо не траллоками та іншими породженнями Тіні, приведеними із Гнилолісся? — Керридин розвів руками так, наче це було очевидним. — Більшість людей вважає траллоків лише вигадками та побрехеньками мандрівників; решта ж думає, що їх усіх знищили під час Траллоцьких війн. А кого ще люди могли назвати монстром, як не траллока?

— Авжеж. Мабуть, твоя правда, чадо Керридине. Може, й так. — Найол не дав Керридину часу, аби потішитися своєю правотою. Нехай потрудиться ще. — А як щодо нього? — Він розгорнув малюнок. Найол добре знав Керридина, тож припустив, що інквізитор має власні копії у своєму кабінеті. — Наскільки він небезпечний? Чи може направляти Єдину Силу?

Інквізитор лише низав плечима.

— Може, й так, а може, й ні. Айз Седай вміють так майстерно переконувати, що легко змусять людей повірити, що й кішка може направляти Силу, якщо вони того захочуть. Чи небезпечний він... Кожен Лжедракон небезпечний, допоки його не скинуть; а той, за яким стоїть Тар Валон, небезпечніший удесятеро. Однак зараз він слабкий, але через пів року, коли стане неконтрольованим, буде сильніший. Допитані мною полонені ніколи його не бачили і не

мають найменшого уявлення, де він зараз. Його війська роздроблені. Сумніваюся, що набереться хоча б двісті воїнів в одному місці. Тарабонці чи доманці, навіть і поодинокі, могли би стерти їх з лиця землі, якби не були так зайняті війною між собою.

— Навіть Лжедракон, — мовив Найол сухо, — не зумів відволікти їх від боротьби за Елмотську рівнину, що триває вже чотири століття. Так, наче хтось із них зможе її втримати.

Вираз обличчя Керридина не змінився, і Найола здивувала така стійкість воїна. Що ж, Випитувачу, недовго триватиме твій спокій.

— Це не так важливо, мілорде капітане-командоре. Зима загнала їх у табори; відомо лише про кілька набігів та сутичок. От коли потепліє настільки, що їхні загони зможуть пересуватися... Борнголд пролив кров лише половини свого легіону на мисі Томан. Разом з іншою половиною я схоплю Лжедракона й вкорочу йому віку. Мрець не несе небезпеки нікому.

— А якщо тобі доведеться зустрітися з тим, з чим і Борнголду, схоже, довелося? З Айз Седай, що направляють Силу на вбивства?

— Чаклунство не захистить їх від стріл чи прихованого ножа. Вони гинуть швидко, як і будь-хто інший, — Керридин посміхнувся. — Обіцяю, перемога буде моєю ще до початку літа.

...

Далі — у повній книжці «Колесо часу. Том 3. Колесо часу. Кн. 3. Відроджений Дракон».

nashaknyga.com.ua